

EL

MAGAZÍN

Núm. 339

Divendres, 26 de juliol de 2024

MÚSICA

Stay Homas, nou tema i gira internacional abans de la seva aturada indefinida

LLIBRES

David Lagercrantz, Ricard Efa, Imma Merino i Ireneu Castillo, a novetats editorials

GRISelda ESCRIGAS

TERESA SAGRERA

“Tenia ganes d’aquest premi”

ENTREVISTA

TERESA
SAGRERA

“Jo treballo per aconseguir una veu pròpia i perquè el lector reconegui la Teresa en una obra meva”

Fa 12 anys, Teresa Sagrera va quedar finalista del Premi Nèstor Luján de novel·la històrica amb ‘Confidències d’una reina’. Ara ha guanyat el premi amb ‘El cor del balneari’, una obra ambientada a Caldes de Montbui a principis del segle XX, que esdevé un retrat de l’època. Amb aquesta setena novel·la, la mestra i escriptora de Sant Pere de Vilamajor, també articulista a EL 9 NOU, s’aparta un xic de la novel·la històrica pura i dura per festejar amb el costumisme.

**Text: Teresa Terradas
Fotografia: Griselda Escrigas**

Fa 12 anys va quedar finalista del Premi Nèstor Luján que ara acaba de guanyar. Era una espineta que tenia clavada?

No sé si dir-ne espineta o dir-ne repte, però sí que tenia moltes ganes de superar aquest esglaó i de tirar endavant perquè m’havia quedat a les portes amb un accèssit, un fet no previst perquè el premi no té finalistes. Llavors, fent novel·la històrica com faig, sí, tenia ganes d’aquest premi.

Tot i no haver guanyat, *Confidències d’una reina* ha tingut una trajectòria espectacular amb una ruta literària, teatre i ara, el projecte cinematogràfic.

Sí, de moment tenim el guió fet i hi ha una productora interessada, però són coses que van molt lentes. Jo, potser també per l’edat, he après a emocionar-me pas a pas. I sí, no vaig guanyar però la veritat és que l’acceptació de *Confidències...* ha estat molt bona. Ara ja fa 10 anys que es dramatitza per la representació teatral de *Vilamagore*, i aquest any, el divendres de la festa es farà l’obra sencera.

Diria que ha canviat molt la Teresa Sagrera escriptora d’avui amb la de fa 12 anys?

És molt diferent. Primer de tot, perquè he canviat com a persona, ja no soc la mateixa. Ara puc dir que el premi m’ha arribat en un moment en què estic més preparada com a jo. Fa 12 anys escrivia la primera novel·la i no sabia gairebé res d’aquest món. No havia fet mai un club de lectura, ni una entrevista, no tenia clar quin era el

meu estil. Jo vaig escriure *Confidències* amb tota la dedicació del món, però havia d’acabar de fer-me la meua veu i de trobar el meu lloc. Crec que després d’aquesta nova novel·la, la setena, sé el que vull fer, el que m’agrada, l’estil que vull, el que persegueixo, com vull que sigui la novel·la. I a més, em sento més còmoda en l’àmbit literari perquè fa temps que m’hi moc.

Com definiria aquest estil que ha aconseguit?

Sovint, a la novel·la històrica es dona prioritat a la trama per sobre del llenguatge, i aquest acaba ocupant un segon pla. En canvi, a mi m’agrada com a lectora que, sigui el gènere que sigui, el llenguatge hi jugui un paper molt important. Quan escric és el que persegueixo. A banda de crear una trama que atrapi el lector, intento que el llenguatge sigui el més acurat possible. També pretenc que el lector se senti molt embolcallat per tot tipus de sensacions auditives, olfactivas, emocionals... com si estigués a l’escenari, perquè realment senti que està vivint allò que passa a la novel·la.

***El cor del balneari* seria un exemple d’aquest llenguatge: gabiejar, calor xardorosa... Com hi arriba?**

Jo, com a lectora, no només llegeixo novel·la històrica. Llavors m’agraden molt els escriptors que tenen aquesta cura delicada pel llenguatge. I quan treballo una època m’agrada molt llegir novel·les d’aquell temps, m’agrada llegir Pla, Sagarra, Llor... autors que em traslladin al llenguatge del moment per saber com parlaven els personatges en aquella època. Crec que aquest és un dels elements que dona realisme a la novel·la.

la, el poder sentir els personatges amb la parla del moment, perquè avui dia no es parla igual que a primers del segle XX.

Situa la història d'El cor del balneari a Caldes de Montbui. Va triar primer la població i després la va situar en un balneari, o va ser al revés?

Jo volia que la història passés en un balneari per fugir de moments èpics, perquè ja n'havia tocat molts en altres novel·les. Volia fer una cosa absolutament diferent i centrar-me bàsicament en els personatges i les seves històries per recrear un moment. Per això em semblava bé situar la història en un hotel balneari, un lloc on la gent tornava cada any, els clients eren fixos i s'establien unes relacions de complicitat, de misèries i de secrets que eren molt interessants. A part, és un lloc on conviuen els clients i el servei, la gent del poble, i tot això em donava una riquesa de personatges que m'anava molt bé. I vaig triar Caldes perquè sabia que en aquell moment destacava molt en nombre de balnearis respecte a altres viles termals. Era la vila termal més important de Catalunya i pràcticament d'Espanya, perquè tenia vuit balnearis i dos hospitals termals, un de civil i un de militar. Em vaig decantar per aquesta població, com hauria pogut ser per una altra. A més, Caldes tenia una riquesa afegida amb l'existència de la pedrera, que donava feina a moltíssima gent del poble i que va portar onades d'immigració per treballar-hi. Hi havia un petit comerç i una activitat de petita indústria i d'artesanía al voltant dels balnearis. I clar, era perfecte perquè funcionava com una metàfora petita del que vivia el país.

Al llibre es defineix un balneari com "una granja amb tota mena de bèsties".

Un balneari és com un petit ecosistema on es veuen representats tots els que podries trobar en aquell moment arreu del país, des del petit burgès que vol aspirar a més, l'industrial que munta una empresa tèxtil i que es relaciona amb la gent més benestant, o el sindicalista afiliat a la CNT que coneix els sindicalistes barcelonins i que ens pot transportar al món d'en Seguí i al que està vivint convulsivament la societat de l'època en aquell moment.

Avui dia encara hi ha alguns balnearis a Caldes, però ja no tenen res a veure amb els de fa 100 anys.

Els balnearis s'han anat transformant. A l'antiguitat tenien un ús purament medicinal i terapèutic, un ús que es manté pràcticament fins al segle XVI-II amb les cases de bany. La gent hi anava a fer un tractament de sanació i no buscava res més. En canvi, a finals del segle XIX es fa aquest canvi de concepte de cercar una estada d'oci, de descans. La burgesia ha anat adquirint un nivell que li permet fer les primeres sortides, el primer estiu. Llavors, les cases de bany canvien cap a hotels balnearis. I avui en dia han continuat la transformació com una estada més de plaer i d'oci, sense descuidar el tractament termal.

També s'ha anat diluint molt la diferència de classes tan marcada que hi havia hagut.

Sí, llavors eren uns espais absolutament elitistes. Can Rius, per exemple, en el qual està inspirat el Balneari Ventura, estava absolutament tancat a la resta del poble. La gent no podia veure el que passava a dins, i el pont que creua la riera era només per a la gent del balneari, igual que el parc de Can Rius, ara municipal. Sí que hi havia algunes diferències amb gent de més nivell o menys, però tota era gent benestant. Avui dia l'estada a un balneari és accessible a molta gent.

Utilitza l'aigua termal, amagada sota terra, com una metàfora dels secrets amagats de la història.

Sí, tot plegat és com una metàfora. La gran bossa d'aigua termal està amagada sota la plaça de la Font del Lleó. D'alguna manera, aquest també és l'epicentre, el cor del balneari, el cor de la novel·la, perquè és el centre neuràlgic de la població on passen la majoria de les coses, on la Lola arriba i on aquesta aigua irradia cap als diferents balnearis propers a

"Per a mi és molt més fàcil posar-me en el paper d'una dona que en el d'un home. I no faig res per evitar-ho, perquè penso que socialment i històricament ja hem estat prou invisibilitzades"

la plaça. Per tant, és una metàfora amb el que amaguen tots ells i amb el que amaguem la majoria.

Parla de la Lola, una altra protagonista femenina com ho van ser la Marta o la Blanca en novel·les anteriors. És una cosa volguda donar veu a les dones?

Més que ser una cosa intencionada és que em surt així. Per a mi és molt més fàcil posar-me en el paper d'una dona que en el d'un home. I no faig res per evitar-ho. Si l'argument em portés a un home protagonista segurament ho seria, com va ser el cas de *Sal roja*. Però com que de natural em surt que sigui una dona no faig res per evitar-ho, perquè penso que socialment i històricament ja hem estat prou invisibilitzades.

I un altre cop és una dona valenta. Es diu que la Lola ha crescut "forta com una argelaga".

El paper de la dona en aquell moment també és molt decisiu, perquè venia d'una repressió, de viure absolutament tancada a casa. Però va haver-hi també aquella lluita pel feminisme, pel vot femení, per tenir un paper fora de casa, per poder treballar. I tot això, d'alguna manera, ho veiem en el personatge de la Lola, ens adonem de com va creixent i com va obrint-se al món. La Lola del principi és una noia que no ha viscut res, que ha estat tancada a casa amb la seva mare, però després ella es va construint a si mateixa.

Hi estaria d'acord si la definís com una història d'amor o amors impossibles?

Jo crec que sí, perquè estic convençuda que l'amor és la força més potent que tenim al món. I no només en el sentit de l'amor de parella, sinó també de l'amor pels fills, pels amics... Crec que l'amor és la força més revolucionària, perquè és el

que et fa vèncer situacions complicades i difícils. Per tant, la Lola d'alguna manera és una persona moguda per l'amor, però també per l'amistat que té amb la Zerafina, la Carmeta, la Lisa...

I al costat d'aquestes dones també hi tenen un paper important els homes, no?

Sí, l'Ignasi, en Miquel... El Pepitu, per exemple, encara que surti poc té el seu paper; l'encarregat... Tots tenen un paper diferent, com el Miquel, que ens posa al dia dels moviments sindicalistes. La novel·la comença en el moment en què havia acabat la vaga de la Canadenc, i és a través del Miquel que ens acostem a aquest món tan convuls. També hi ha el comercial d'olis de Tortosa, que és una persona d'esquerres i representa la part crítica de tots els conservadors.

El balneari és l'epicentre, però també ens retrata la vida al carrer de Caldes.

Sí, Caldes no tenia molts habitants, com a molt en tenia 4.000. Però tenia tres entitats, el Círcol, el Centre Democràtic i el Casino, i això era molt per un poble petit. Cada entitat tenia una parròquia molt marcada, fruit també pel fet de ser un poble amb molta agitació social i amb molta activitat. El fet que es construís el ramal ferroviari entre Mollet i Caldes, amb el Calderí, és significatiu i va portar molta gent al poble.

Al costat dels personatges ficticis n'hi ha de reals com Joaquim Mir.

Sí, en Mir havia estat a Caldes i té quadres que va pintar-hi i que va exposar. I també l'Aiguadé, que va ser el primer alcaldable de Barcelona per Esquerra Republicana, i va anar a Caldes a fer un míting per enfortir les esquerres de cara a les votacions que van donar com a fruit la Segona República, o les visites de Primo de Rivera, Francesc Macià... Per tant, Caldes era un lloc on realment hi passaven coses i que tenia una activitat important. Per això m'anava tan bé Caldes. I m'anava bé que els personatges principals fossin de ficció perquè em donava més marge. Si treballés només amb personatges històrics, la trama et ve més frenada.

La documentació ha estat la seva principal font d'informació o n'ha tingut d'altres?

Quan t'acostes més a l'època contemporània hi ha més documentació i informació. Llavors, per sentir-me segura, jo necessito investigar-ho molt, si no és molt arriscat. Els arxius, com el de Caldes, tenen digitalitzades les revistes del moment, les actes municipals, les memòries dels metges dels balnearis... Així vas construint una mica el puzzle.

Fa uns anys deia que on es movia millor era en la novel·la històrica. Ho continua dient?

Sí, però d'alguna manera és com un festeig. Haver-me acostat tant a l'època contemporània no m'ha fet trencar amb la novel·la històrica, però sí que m'ha fet perdre aquella puresa de moure't en l'època medieval, en plenes guerres, en un fet històric... La documentació, la recerca i l'ambientació d'*El cor del balneari* és més costumista que no pas d'una novel·la històrica pura i dura.

També ha tastat la novel·la juvenil.

Sí, tinc publicada una novel·la juvenil, i ara en tinc una altra pendent de publicar. I a més, a mi m'agrada molt el relat. El trobo molt difícil, perquè és com una reducció de brou: perquè sigui bo ha de tenir allò més essencial, sense que hi sobri res, ha de ser rodó. I també m'agrada molt escriure al diari, perquè és una comunicació absolutament diferent. Crec que això és el que t'ajuda a construir-te un perfil diferent, la gràcia és que cadascú tingui un estil propi, i que el lector reconegui una obra teva per l'estil. I això és el més difícil, fer-se una veu.

Creu que ho ha aconseguit?

Jo treballa per aconseguir una veu pròpia i perquè el lector reconegui la Teresa en una obra meua.

Quina és la seva rutina de treball?

Escric pràcticament cada dia del món, no només quan em ve de gust. Des de fa molt que m'ho marcho com una feina, i per molt que la gaudeixi no és una afició. Realment m'he adonat que d'escriure se n'aprèn llegint i escrivint.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

El trumpisme és arreu

S'està configurant en la política espanyola un sector reaccionari que pot acabar essent majoritari que fa de la xenofòbia i del rebuig a la immigració el seu cavall de batalla. Imitant els postulats ultradretans que hi ha a bona part dels països europeus, així com el trumpisme, criminalitzen els migrants presents a la nostra societat com també els contingents que van venint i així pal·liar les frustracions de, desgraciadament, una part de la societat que projecta en aquest tema la seva ràbia. Es tracta de buscar persones més febles de les quals culpar dels mals propis, responsabilitzar-los de tota mena de pors i tot això embolcallat en un discurs profundament antipolític. L'arribada de població de fora com el resultat d'una gran conspiració per tal de diluir la nostra cultura i donar lloc a l'anomenada "gran substitució". En el nostre cas, els magrebins serien els més mal considerats i pitjor tractats no només per un tema cultural sinó de signe religiós. L'islam com a gran enemic de la nostra cristiandat. Una autèntica animalada. Hi ha qui ja es presenta públicament com a islamòfoba i no genera el rebuig unànim que es mereixeria un posicionament tan estúpid. Es pot pensar el que es vulgui de cultures i religions, i unes ens poden agradar més que altres, però el respecte hauria d'estar fora de tota discussió. En nom de tota religió, en un moment o altre, hi ha qui ha practicat la barbàrie

més que no pas la cultura. Hauríem de distingir una cosa d'una altra.

A Espanya, la xenofòbia com a arma política va començar per ser una cosa minoritària de grupuscles d'extrema dreta. Fins que Vox, emparat en el creixement d'aquesta tendència a escala global, n'ha fet bandera i gairebé únic argument, la dreta tradicional ho havia obviat. El Partit Popular del moderat Feijóo ho ha anat incorporant de forma cada vegada més oberta al seu discurs, sense preocupar-li l'abandó definitiu de la centralitat política. Qui marca la línia és Díaz Ayuso, i la seva estratègia és contenir Vox a base d'ocupar el seu espai i utilitzar els seus arguments. Ara, el discurs que equipara emigració amb inseguretats ja s'utilitza de manera evident, així com demanar un desplegament de l'exèrcit a les fronteres per tal de convertir-les, quimèricament, en impermeables. Això anirà clarament a més. Els darrers temps s'ha sumat a aquesta estratègia i aquest llenguatge Junts, tot evidenciant un caràcter reaccionari i destructiu que hi ha qui fa temps que denuncia. Sembla que més que recuperar la moderació convergent s'aposta per convertir-se en un grupuscle històric que abona per tot allò que pugui desestabilitzar tant la política catalana com l'espanyola. "O jo, o el caos", sembla definir la seva política actual Carles Puigdemont, tot obviant que una ciutadania desencantada, a tra-

vés de les urnes, els ha desautoritzat per fer-se càrrec del futur del país.

El vot de Vox, PP i Junts, que ha tomat una necessària modificació de la llei d'estrangeria que es plantejava al Congrés dels Diputats, dificultarà i molt afrontar el tracte i acollida als menors que arribin sense companyia –els anomenats menes–, així com establir una gestió de la migració de manera raonable i compartida. D'una sola tacada, tots tres grups han aprofitat per llançar un missatge als seus votants de ser portadors de polítiques intolerants i agressives respecte als nouvinguts alhora que donant a entendre que la majoria de govern de progrés està entre la debilitat i la fallida. Pel partit català, sembla que alinear-se amb els sectors més carques de la política espanyola no els provoca cap fàstic, tot semblant dibuixar una majoria que es pot bastir en un futur pròxim. Des de la llei d'amnistia, Junts no ha complert amb cap dels compromisos que, amb reciprocitat, havia signat, donant la raó a aquells que aleshores deien que amb Carles Puigdemont no es podia acordar res, que no era algú fiable. Hi ha qui dirà que és la rabieta que provoca veure que a Catalunya hi haurà pacte perquè governi Salvador Illa. El comportament actual, el discurs, de Míriam Nogueras i els seus a Madrid demostra a bastament com és de necessari un canvi polític a Catalunya del que, ells, s'han autoexclòs.

Carles Duarte

Galop de sang

Quan llegim, eixamplen la nostra experiència de viure amb la mirada d'un autor que ens convida a capbussar-nos en personatges i situacions que incorporem al que som, a la nostra memòria, i que sovint ens obre portes que ens menen a racons de nosaltres mateixos que es mantenen en penombra. De vegades, doncs, agafar un llibre és emprendre un viatge a través d'un passat que havia anat quedant enterrat per les capes de fugaços presents successius. Joan Duran es refereix al "torrent desbridat del temps" dins *Galop de sang*, novel·la d'un escriptor que ha excel·lit tant en prosa com en vers i que ens proposa endinsar-nos en una societat atrapada en una desruralització veloç i un abandonament progressiu de formes tradicionals d'entretenir les trajectòries personals i els vincles amb el paisatge. Morts dramàtiques capgiren i consumen destins, i desdibuixen escenaris de seguretat fonamentats en hàbits ancestrals i savieses heretades. Joan Duran es dema-

na: "És possible escapar de l'argument que som?". La irrupció de les drogues i d'una urbanització accelerada enderroca un món que preservava equilibris tenaçment construïts. El títol ens evoca el corrent incessant que manté encès el cicle d'existir i la força amb què ens travessa. Com si es tractés del joc de la xarranca, anem seguint a les pàgines del volum les caselles, que Joan Duran associa a quadres singulars de pintors i que configuren un itinerari que ens duu des del convincent retrat psicològic d'un noi al llindar d'un abisme que presentim arreu. *Galop de sang* és una obra per assaborir-la sense presses, amb el goig de la paraula precisa i ben trenada i una densitat emocional que colpeix amb força des del començament. Hi percebem la lluita per descobrir la veritat, la determinació dolorosa d'afrontar-la. Joan Duran hi escriu: "Sempre s'hi arriba amb els ulls nus, a la veritat" o "la veritat, que és com l'aigua neta i la ventada més clara, dormita al fons d'un clot que encara s'ha

de fer". I planta davant nostre el dolor que produeix la crueltat que, dissimulada o no, ens envolta, a cops indefugible: "Que la naturalesa és així, Roger, molt puta". Tot sembla que dugui a la devastació, però la degradació ho precipita. A *Galop de sang* Joan Duran aconsegueix cisellar personatges amb densitat humana, sense dissimular-ne les fragilitats. Ho fa amb una prosa treballada amb mà exigent d'artesà de la paraula, que hi adquireix una poderosa capacitat expressiva. Joan Duran ens hi embolcalla per crear una atmosfera angoixant, amb un ritme ajustat a cada moment del relat. Hi constatem, a més, pertot el narrador que descriu magistralment ("la llum era d'un taronja esgotat") i el poeta reflexiu i sensual: "M'artigo. M'alzino. Te m'envesques. M'arraïmo de corall. Fruïto i te'm dono amb les formes descurades i violentes d'un nèctar espès". *Galop de sang* es tanca amb el poema "Xarranca de Sònia Moll": "Me n'esborres els nombres / sota el peu coix / i jo / em perdo".

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Teresa Costa-Gramunt

Joan Salvat-Papasseit

El proper dia 7 d'agost de 2024 farà 100 anys de la mort de Joan Salvat-Papasseit, molts dels versos del qual són recitats de memòria, una de les majors glòries a què un poeta pot aspirar. La memòria és la nostra petita eternitat aquí, a la terra, i una prova de l'estima i de l'admiració del públic per l'obra que en una vida tan curta va inspirar Joan Salvat-Papasseit, nascut a Barcelona el dia 16 de maig de 1894. Només tenia 30 anys quan va morir de tuberculosi.

Joan Salvat-Papasseit està considerat un poeta del poble, de la classe treballadora, perquè del poble i de la classe treballadora procedia, i és admirable la seva trajectòria humana a desgrat de les condicions precàries que va viure des del començament. Els seus pares, Joan i Elvira, no sabien llegir ni escriure com tanta gent de l'època. El pare era fogoner en un vaixell i passava molt de temps fora. La mare feia diverses feines per tirar endavant la família. El petit Joan no va anar a l'escola fins a la tràgica mort del seu pare. Aleshores va entrar a l'Asil Naval, un orfenat escola. Hi va viure des dels 7 fins als 12 anys, amb 80 nens més. Al vaixell la vida era dura, els nens havien de netejar i fer guàrdies, però des de coberta el jove Joan contemplava el port i les estrelles. Ports, mariners i estrelles bastiran tants dels seus futurs poemes.

Quan va abandonar l'Asil va fer feines d'adroguer, de mosso... En aquest moment va descobrir el plaer per la lectura, quan es va fer soci de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, "una entitat que treu la cultura al carrer i en fa bandera de llibertat", escriu Pep Molist al llibre *Joan Salvat-Papasseit* (Cep i la Nansa edicions), que s'acompanya d'unes esplèndides il·lustracions de Christian Inaraja.

L'any 1912 es va enamorar de Carme Eleuterio, pentinadora de la Barceloneta, i l'any 1914, amb 20 anys, estava disposat a fer la revolució per canviar la vida i la societat mentre va escrivint una poesia que és tot llum, tot passió, tot amor, tot fraternitat.. Joan Salvat-Papasseit va viure tots aquells anys entre la bohèmia i el socialisme, entre la feina al port com a vigilant nocturn mentre passa nits sota els estels... Totes aquestes experiències seran la matèria literària d'un dels autors més rellevants de la literatura en llengua catalana del segle XX.

JOAN SALVAT-PAPASSEIT

Autor text: Pep Molist

Autor il·lustracions: Christian Inaraja

Editorial: El Cel i la Nansa edicions

Lloc i any d'edició: Vilanova i la

Geltrú, 2023

Pàgines: 38

NOVETATS EDITORIALS

'Memòria'

David Lagercrantz
Columna

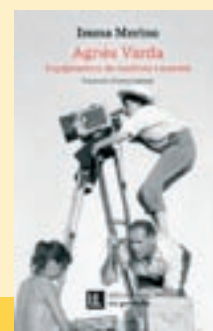
'Desig sobre rodes'

V. Díaz / N. Verdaguier
Rosa dels Vents

'Des de sempre fins a l'infinit'

Ricard Efa
Mai Més Llibres

'Agnes Varda'

Imma Merino
Ed. de la Ela Geminada

'Pobles medievals de Catalunya'

Ireneu Castillo
Redbook Ed - L'Arca

L'estiu és un bon moment per submergir-se en una lectura de novel·la negra. I aquí arriba un nou relat protagonitzat pel psicòleg Hans Rekke i la policia Micaela Vargas, a qui els lectors ja van conèixer per *Obscuritas*, creats pel continuador de la saga *Millenium*. Aquí s'enfronten al cas d'un home que creu reconèixer la seva esposa –en teoria morta fa anys– en una fotografia.

Segona part de *La noia de la platja*, que van escriure els mateixos autors a quatre mans i que no cal haver llegit prèviament per endinsar-se en aquesta. L'Arnau es troba la misteriosa *noia de la platja*, la Mun, i entre tots dos sorgeix immediatament la química. Primer, el desig. Però després, una juguesca: qui serà el primer d'enamorar l'altre? Perd el primer que caiqui... i el joc pot ser perillós.

A mig camí entre la ciència-ficció i la novel·la romàntica, l'*space opera* és un gènere que va fent fortuna entre lectors sobretot joves. Ricard Fernández (Ricard Efa), autor de còmics, és un dels primers que l'ha conreada en català. Després d'*Els confins i la tenebra*, on presentava aquest lloc on la humanitat ha viscut aïllada durant més de dos mil anys, proposa tornar-hi en la segona entrega.

Agnes Varda és una de les cineastes més interessants de la contemporaneïtat, a cavall de la ficció i el documental. Imma Merino convida a endinsar-se en la seva obra, coincidint amb l'exposició que li dedica el CCCB aquest mes: "M'ha interessat la gent amb dificultats, els marginals, els malvolguts, els malcompesos. Però no he filmat mai gent que menyspreo o que no estimo".

Voleu idees per a les vostres vacances? Voleu conèixer més a fons el passat medieval català? En aquest llibre, l'historiador Ireneu Castillo proposa un recorregut per mig centenar de pobles que conserven l'estructura d'aquella època i permeten al visitant imaginar un viatge en el temps. De Montfalcó Murallat a Sant Martí d'Empúries, un itinerari pels més i menys coneguts.

8è CONCURS NARRATIVA CURTA LA GRALLA

CINC PINZELADES HUMANES

Ramon Barniol Llimós Sant Julià de Vilatorrada

Il·lustracions: Maria Peix

1. Feia un matí càlid i lluminós de primavera. Estava distret amb les meves cabòries tot caminant cap al meu despatx, quan tot d'una sento algú que se'm dirigeix en veu alta:

–Ei, senyor, li ha caigut el mòbil –una noia se m'acosta amb el meu mòbil a la mà.

–Ostres, el mòbil! –al coll li veig una cadena amb el nom Blanca.

–Gràcies, Blanca. Jo em dic Lluís.

Ella es va adonar que li havia vist la cadena.

–Encantada, Lluís.

Després d'aquesta breu trobada cadascú va seguir el seu camí.

Estava reflexionant sobre la meua professió d'advocat, de la qual em sento satisfet, però la meua vida personal és una altra cosa. La Núria i jo ens vam separar fa dos anys. L'altre dia em vaig creuar amb ella i en Pep, crec que es diu, i se li veia una bona panxa, em refereixo a la de la Núria:

–Saps que estic embarassada? –em va dir amb una certa sorna, ja que era evident que allò no eren gasos.

–Ah sí? –per un instant em vaig sentir ridícul per la pregunta davant l'evidència-. Enhorabona!

La Núria volia tenir fills; jo no, per la feina. Ella ja tenia 37 anys, i segur que en voldrà tenir un altre quan hagi parit el seu fill o filla?

–Nena –va dir la Núria-, la Iris!

Seguidament en Pep, crec que es diu, estén la mà per acomiadar-se:

–A reveure, i cuida't! –diu el malparit mirant de reüll la meua panxa, que no té cap excusa com la Núria; és el que té no cuidar la dieta.

Els vaig seguir amb la mirada uns segons.

–Senyor, em dona una moneda? –sento darrere meu la veu d'una dona gran.

–No sé si en porto –a la butxaca en trobo una de 50 cèntims que havia fet servir per al carro del supermercat.

–Em sap greu, no porto res més.

–Que Déu l'hi pagui.

Si Déu m'havia de premiar pels miserables 50 cèntims no em podia merèixer gaire res. La dona no caminava segura.

–Vol que l'ajudi?

–No es preocupi, senyor. Soc diabètica i m'he posat la insulina i ara amb un suc ja estaré bé. Em dic Dolors, gràcies.

Per un moment vaig pensar si aquella persona no seria una víctima de la meua actuació com a advocat defensant la part contrària.

–Perdoni, Dolors, on viu?

–Vivia al carrer Aribau, número u. Ara estic al carrer, però Déu ja farà justícia –es lamentava.

Al sentir l'adreça em va provocar una esgarripança. Potser sí que la justícia l'haurà de fer Déu, ja que el que és nosaltres no sempre apliquem lleis justes. Quan ja em dirigia al despatx veig la Blanca asseguda en un banc parlant pel mòbil. Em ve de pas cap al despatx, passo expressament per davant seu i la miro amb un somriure, que ella em torna.

2.

La Dolors havia estat educada en col·legi de monges. Es va casar amb l'Andreu. Era sabater però també es dedicava a inversions. Ara ja pensava a retirar-se. Però aquesta inversió en mascaretes al començament de la pandèmia podia ser la gran inversió.

–Dolors, ens podem assegurar la jubilació, serà el negoci de la nostra vida! –li deia.

L'Andreu hi posava el capital: els estalvis i un crèdit del banc on tenia la hipoteca. Confiava en un soci que portés tota l'organització. Però ningú va controlar la qualitat de les mascaretes, van arribar defectuoses i es van suspendre les comandes. El pobre Andreu va veure que tot se n'anava a fer punyetes. Va tocar fons i només veia una solució per deixar de patir.

L'endemà, quan la Dolors va tornar de comprar i va baixar al garatge, es trobà l'home penjat.

–Andreu! Santíssima Verge!, per què ho has fet?

–va dir entre plors. Va notar per dins un sentiment de culpabilitat que li feia mal al cor, al mateix temps que patia per l'ànima del seu Andreu, que no es podria salvar per haver-se tret la vida.

Al cap d'un temps va rebre una carta certificada del banc on li deia que li embargaven el pis, al carrer Aribau, número u. Ja li arribaria la notificació judicial. No va voler demanar cap ajuda ni explicar-ho a ningú, no volia passar vergonya i que fos el que Déu volgués.

Ara no tenia res. Cobrava uns 400 euros de l'Estat, i amb això havia de viure, on? De moment, al carrer.

Un dia li van robar 200 euros que havia tret del caixer i ja no li quedava res per passar el mes. No volia parar la mà al carrer, aniria a demanar persona per persona que no es veiés tant que demanava almoïna. Podia ser ignorant, o de massa bona fe, però no podia perdre la dignitat.

Aquell home ben vestit...

–Senyor, em dona una moneda?

Va ser molt amable de donar-me 50 cèntims. Avui és difícil que la gent porti monedes.

Quan ja estava fora de la vista d'aquell amable senyor va mig caure. Una noia la va ajudar a aixecar-se:

–Senyora, es troba bé?

Es va adonar que seguia tenint l'oportunitat d'ensopegar amb bones persones.

–Gràcies, noia, estic bé. Si em pots portar un suc de fruita, no hi veig gaire, saps?

Li va donar els 50 cèntims i ella va dir: No cal, ara n'hi porto un.

–Com te dius? –li va demanar després a aquell àngel.

–Clara, i soc infermera.

–Gràcies, Clara. Quina bona professió!

Acabat de dir això li va veure un morat al braç.

–Qui t'ha fet aquest morat?

–No és res –respon incòmoda la noia.

Sense voler insistir en el tema es va acomiadar de la Clara desitjant-li la benedicció de Déu.

3.

La Clara en acabar la carrera ja va tenir feina a l'hospital, primer dos anys de suplències i després ja una plaça fixa. Ara tenia 25 anys. Sortia amb un noi que semblava bona persona, però va acabar descobrint que era un refotut masclista. Li demanava explicacions per tot, amb qui parlava, sobre com vestia; en fi, que un dia ella li diu:

–Estic farta que em controlis i em tractis com una propietat teva. S'ha acabat! Et deixo!

Aquest “et deixo!” se li va posar molt malament. La va agafar fort pel braç i li pressionava.

–Deixa'm, malparit, que em fas mal!

–Et deixaré quan jo vulgui, ho has entès?

Tot això va passar davant de l'hospital. Va sortir

el guarda de seguretat, en Toni, que en feia dos com ell, i amb un moviment el va tenir placat. Mentre el tenia a terra i amb la boca d'en Toni prop de l'orella del malparit li va dir:

–Ja pots fotre el camp d'aquí, cabró, i que no et vegi molestant la Clara mai més. M'has entès?

–Sí... ho he entès –deia el cabró esporuguit davant la força dels braços d'en Toni i la contundència verbal de les seves amenaces.

Va agafar la moto i va marxar ràpid.

–Gràcies, Toni. Sort que estaves aquí.

–Sobretot si et torna a molestar m'ho dius –li mira el braç-. Ostres, Clara, t'ha fet un bon morat!

–No et preocupis, ja marxarà –diu la Clara mentre intenta tapar la part del braç amb la màniga.

La Clara i en Toni es coneixien des de petits, durant un temps havia sigut de la colla del seu germà, en Nil, i sabia que era gai.

4.

En Toni va començar a descobrir la seva tendència sexual just a la preadolescència, un dia que a classe van parlar de sexualitat amb la professora Laura. Allà en Toni ho va veure clar.

El va afectar molt psicològicament ja que tenia la sensació de no estar al lloc que li tocava, de desconèixer quin era el seu món i de no saber com explicar-ho. Es va trobar sol, es va sentir vergonyosament diferent i amargat. Necessitava parlar-ne amb algú i va pensar que en Nil era un bon amic.

Quan en Toni li va explicar el que sentia en Nil se'l va mirar, com si fos un desconegut. Es va aixecar i amb un moviment del braç com si es desempallegués d'ell li va deixar anar:

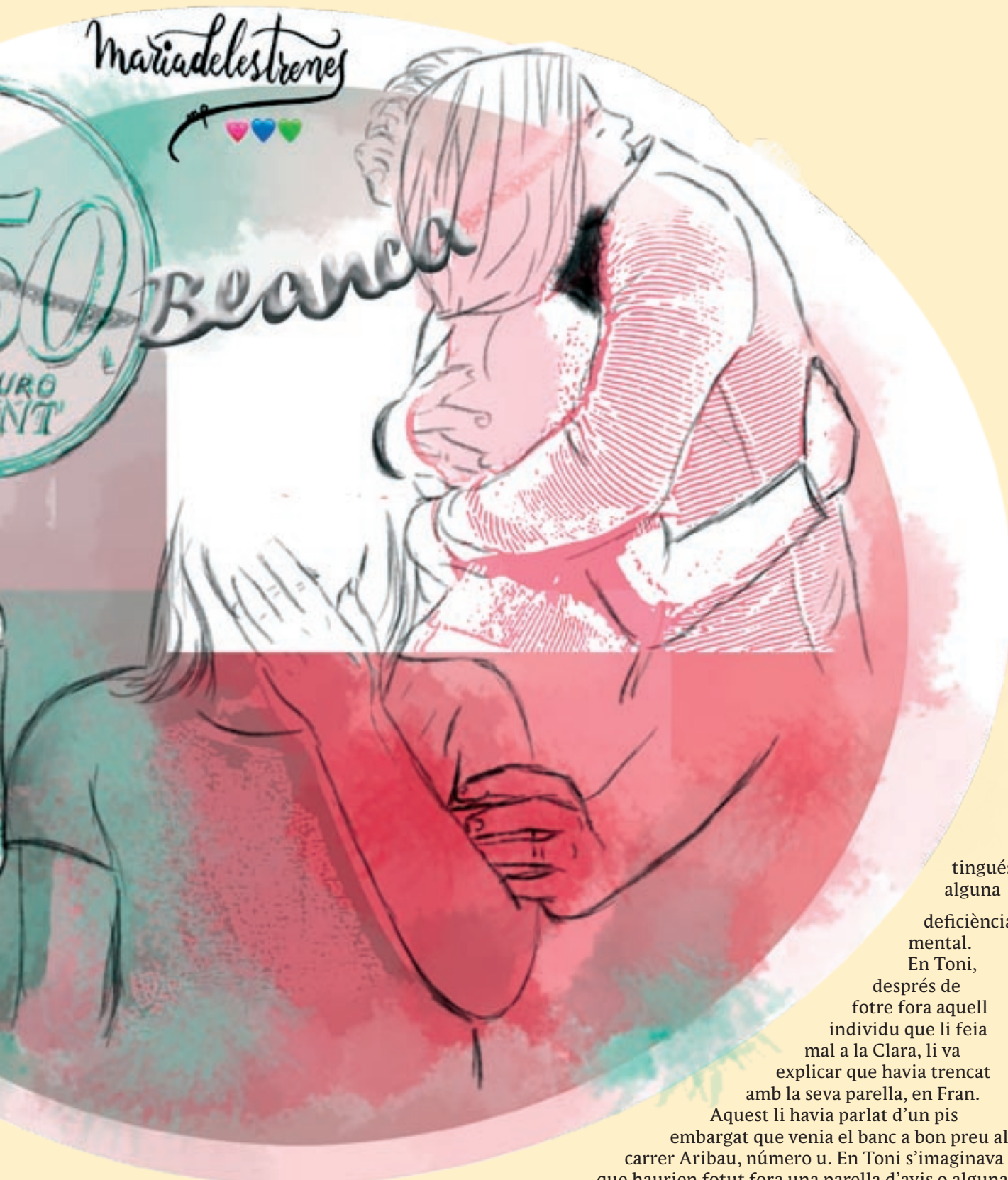
–Tio, ves-te'n a la merda, no m'agraden els mariques, fot el camp!

I va ser ell qui va marxar, deixant en Toni sol, trist, decebut amb qui creia que era el seu amic, i es va posar a plorar.

Va arribar a casa, enfonsat, trist, fins i tot per uns instants va pensar acabar amb tot, però va recordar la professora i unes paraules: “Esteu en edat de descobrir la vostra sexualitat, que no us faci por el que sentiu, parleu amb qui us pugui ajudar, amb els vostres pares, o amb mi...”. Se li va encendre una petita llum d'esperança: la professora.

La professora el va escoltar, van estar parlant una bona estona. Li va recomanar parlar-ne amb els

seus pares.

–Per què no ho fa vostè, professora?, a mi em fa cosa, sobretot dir-ho al pare.

–Això no ajudaria, Toni. Has de ser tu. Els teus pares t'estimen, ho entendran.

La mare, que no li va venir de nou, es va asseure al seu davant, mentre li acaritava carinyosament el serrell del front i li deia paraules encoratjadores. El pare pensava que en Toni era un nen a qui encara no se li havia despertat l'interès per les noies, que ja arribaria el moment.

–Encara no saps si t'agraden les noies; segur que n'hi alguna que te la mires més, oi? –no hi va haver resposta–. Al col·legi us inflen el cap amb aquestes idees que es porten avui sobre gais i lesbianes.

La mare va intervenir:

–Tu ets el seu pare i hauries de ser el primer de no crear-li més dubtes!

El pare era un bon home i ho va anar acceptant, potser com acceptaria que el fill fos cec o que

tingués alguna

deficiència mental.

En Toni,

després de fotre fora aquell individu que li feia mal a la Clara, li va explicar que havia trencat amb la seva parella, en Fran.

Aquest li havia parlat d'un pis embargat que venia el banc a bon preu al carrer Aribau, número u. En Toni s'imaginava que haurien fotut fora una parella d'avis o alguna família vulnerable, *que els bancs són uns voltors*. No en volia saber res, del pis, i van trencar.

–Que em podria ajudar, si us plau? –des de fora d'urgències una senyora d'uns 60 anys treia del cotxe una senyora més gran. En Toni li va apropar una cadira de rodes i la va ajudar a seure.

–Està bé així, senyora?

La vella no va respondre. Li va semblar que coneixia la dona de 60 anys, mentre aquesta li parlava:

–La mare es va trencar el maluc i sortosament s'ha anat recuperant. Però la pobra té Alzheimer. Dit això la dona de 60 anys es mira en Toni i li diu:

–Oi que ens coneixem? –para un instant i recorda–, que potser et dius Toni?

Era la professora! Havia canviat, està clar, els anys passen.

–Sí, i vostè és la professora, la Laura! –exclama amb alegre sorpresa.

Es van abraçar un cop i passats uns minuts, un altre cop.

5.

La Laura era professora i havia tingut en Nil i en Toni d'alumnes.

Temps enrere havia patit un còlic nefrític i en la TAC de control el càlcul ja no hi era, però el radiòleg li va recomanar que es fes una colonoscòpia. Tenia un tumor al còlon.

–La sort és que no hi ha metastasi –li va dir l'oncòleg–. La cirurgia pot ser curativa.

Quan et diagnostiquen un càncer passen pel cap moltes vivències viscudes, desordenadament, pensant que tot allò ja s'ha acabat.

–Gràcies, doctor. Esperem que tingui raó.

Havia viscut una vida com a ella li havia agradat. Casada, va tenir una filla, la Blanca. La mare de la Laura era bibliotecària i el pare havia sigut escriptor. La mare era una dona culta, havia llegit lògicament tots els llibres del pare, i li feia algunes puntualitzacions abans de publicar. Ara la mare tenia Alzheimer.

És dur veure com una persona que podia parlar de molts escriptors i escriptores, de moltes obres literàries, ara amb prou feines sabia què era un llibre. Una vida que s'apaga lentament començant per la ment i acabant pel cos. Que trist!

Quan va veure en Toni li va explicar que feia un mes que estava operada i això va fer que la tornés a abraçar per segon cop, i aquesta abraçada li va transmetre una força molt positiva.

La seva filla, la Blanca, va estudiar Filologia i s'havia especialitzat en Filologia Romànica. Va anar a l'estranger a completar els estudis.

Avui venia a veure'ls. Podran parlar de com li va tot, si ja té parella, *m'agradaria que em fes àvia aviat*, coses de mare de filla única. Li truca per demanar-li si estan a casa, espera al carrer, i li comenta enriolada que casualment ha conegut en Lluís, el veí que té el despatx d'advocat a la mateixa escala que ells.

Escolta el pòdcast dels relats del 8è Concurs de Narrativa Curta La Gralla

Col·laboren:

La Gralla

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

En la propera edició: **Pau Carreño Bartolomé, de Llinars del Vallès**

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

POMADA

'El disc 1 de Pomada'

Autoeditat, 2000

A finals dels anys 90 els sabadellencs Helena Casas (pandereta i veus) i Carles Belda (acordió i veus) es van unir per crear Pomada, un grup de folk de vida efímera però que va marcar tota una generació tant pel que fa a música com pel tarannà i la manera de funcionar. Per començar, la banda anava a la seva i operava de manera totalment independent. El disc se'l van autoeditar i de bon principi només es podia adquirir als seus bolos. Ni discogràfiques, ni intermediaris, ni històries. Tot pel dret. Com la música que facturaven. I el disc és una autèntica revolució i va servir per treure la pols a una etiqueta, la de música folk o tradicional, que portava anys anant de bracet amb la naftalina. A part de ser un *divertimento* total (moltes cançons s'entrellacen, hi ha sorollets, paròdies, homenatges encoberts a temes mítics del repertori català...), és una barreja explosiva de folk i cançó popular que arren-

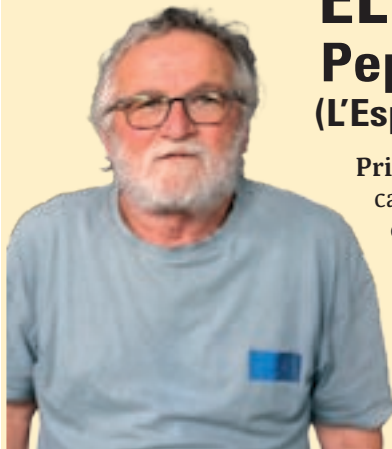

ca amb *En Pere Gallerí* i que no acaba fins 17 talls més tard amb *Què sents?*. I a gairebé arreu només hi sona l'acordió de Belda, la pandereta de Casas i dues veus lliures i imperfectes però que casaven a la perfecció. La producció de Xavier Batllés, amb Oriol Casas fent algunes bases i programacions, és de llibre. I el disc, un quart de segle després, continua sonant avantguardista i essent del tot imprescindible. Que bé que es posa una bona Pomada a l'estiu...

EL TEST

Pep Alsina

(L'Espardenya Teatre de Calldetenes)

Primer instrument que vas aprendre a tocar. No n'he tocat mai cap. **Primer grup/coral del qual vas formar part.** Tampoc he estat mai a cap. **Primer disc que et vas comprar?** No recordo quin, però va ser un de Raimon. **Quants discos tens aproximadament?** No ho sé, però diria que un centenar. **Salva'n tres.** En salvaria algun de Raimon, algun de Lluís Llach i també algun dels Esquirols. **Grups o músics de capçalera.** Esquirols. **Un concert (com a públic) per recordar.** Tinc molt bon record del de Lluís Llach al Camp Nou de Barcelona l'any 1985.

NOTES

Stay Homas, nou tema i gira internacional abans de plegar

Ja fa uns mesos que Stay Homas va anunciar una aturada indefinida després d'acabar el cicle de concerts d'aquest 2024. De moment, però, la banda barcelonina no dona senyals d'esgotament i segueix a tota vela. Aquests dies han publicat un nou *single* i, a més, han anunciat que a la tardor faran una gira internacional que passarà per mig Europa i Llatinoamèrica. El nou *single*, que arriba acompanyat d'un videoclip (amb fragments de *La banda que no hauria d'existir*, el documental que repassa tota la seva carrera, que es va estrenar al Festival de Màlaga i que arriba a Filmin a partir de l'1 d'agost), es titula *To lo ke* i és un tema de pop "que convida a mirar endavant, a no ancorar-se en els records i a viure intensament", expliquen des de la banda. La producció ha anat a càrrec dels barcelonins Kickbombo i la gravació s'ha fet entre els estudis d'aquests productors a Caldes de Montbui i l'estudi d'Arnau Figueres a Vilassar de Mar. Des que es van donar a conèixer

durant la pandèmia (és de les poques coses bones que ens va dur la covid), Stay Homas no ha parat. Aquest 2024, a més, van a sac amb una gira que ja es va encetar el 9 de març al Cruïlla Baix Segre i que acabarà el gener de 2025 amb tres concerts –per als quals ja no queden entrades– al Poble Espanyol de Barcelona els dies 24 i 25

de gener. A part de tocar arreu dels Països Catalans, a més, Stay Homas acaben d'anunciar que a la tardor faran una gira internacional que passarà per Llatinoamèrica amb parades a Ciutat de Mèxic o Puebla. També rodaran per Europa a ciutats com París, Brussel·les, Londres, Amsterdam, Berlín, Milà o Lisboa. La recta final del trio més pandèmic, doncs, promet ser frenètica. I el 2025 s'aturaran, sí. Però m'hi jugo un pèsol que acabaran tornant. No crec que el 2026 es quedin a casa.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

RITA PAYÉS
'De camino al camino'

La veu i el trombó de Rita Payés segueixen enamorant. La pubilla amb qui vol col·laborar tothom (Oques Grasses, Sílvia Pérez Cruz, C. Tangana, Salvador Sobral...) ha tornat aquest estiu amb un nou disc amb 13 peces que són un testimoni de les arrels que ens connecten amb els nostres orígens. Parteix de la cançó i el jazz però aquesta vegada expandeix encara més la seva família musical en incorporar un quartet de corda que fa créixer les cançons. Inclou les col·laboracions d'Elisabeth Roma, Pol Batlle, Horacio Fumero i Juan Berbín.

COBLA CAMBRA DE CATALUNYA
'Pau Casals Sardanes'

L'any passat va fer 50 anys de la mort de Pau Casals i l'Associació Músics per la Cobla ho va aprofitar per recollir les sardanes i altres músiques per a cobla que havia escrit el mestre. I un cop aplegades, van fitxar la Cobla de Cambra de Catalunya dirigida per Antoni Ros Marbà per gravar sis sardanes i dues peces de format lliure. El resultat és excepcional i de gran interès històric. Abans de Casals, l'entitat també havia impulsat la gravació de treballs dedicats a l'obra completa per a cobla de patums com Juli Garreta o Joaquim i Josep Serra.

JAUJEJE
'Alusinasons'

Jaujeje és el projecte musical de l'artista manresà Jaume Clotet i *Alusinasons* és el títol d'un disc que agrupa les cançons de l'espectacle comicomusical que va estrenar amb el mateix nom fa uns dies al Festival Grec de Barcelona. L'obra va del món de la festa i el consum d'alcohol i comença amb un Jaujeje mig serè que es va embriagant a mesura que avança el treball. Tot plegat, una espècie d'*ampollot* –*botellón*– còmic i paròdic més pensat per engolir en una butaca de teatre que no pas per escoltar al sofà de casa en un disc.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

339

**CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA**

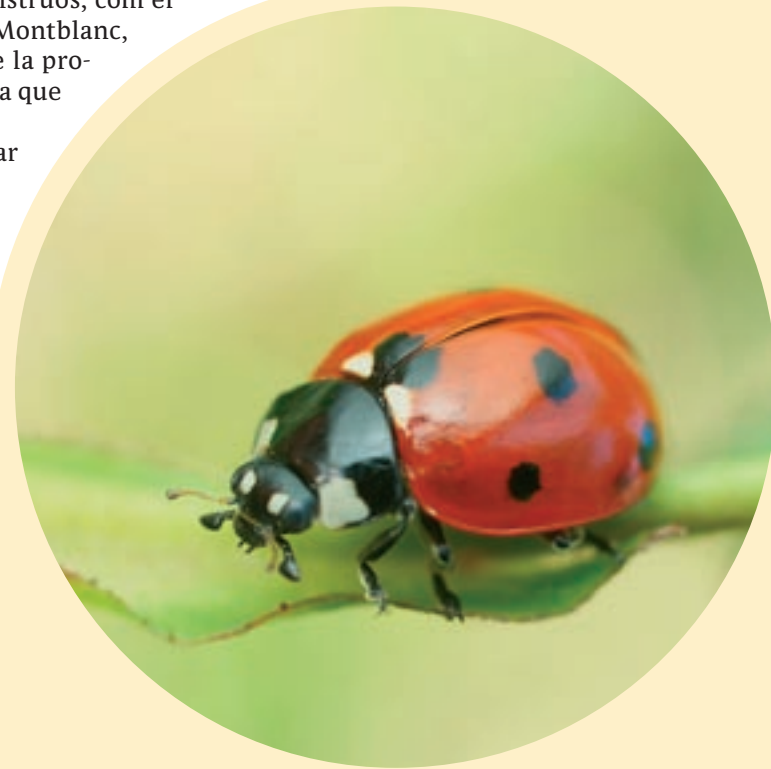
Cuca

La paraula *cuca* fa referència sobretot als insectes, tant si és l'escarabat com el corc, la llagosta, la mosca o el cuc. I hem triat aquesta paraula per a l'article d'avui perquè, com sabeu, *A l'estiu tota cuca viu*, un refrany que vol dir que a l'estiu és relativament fàcil conservar la salut i procurar-se aliment.

De cuques, n'hi ha de tota mena. La més coneguda és la cuca de llum o cuca de Sant Joan, un insecte que justament a l'estiu es pot albirar al vespre o a la nit. És molt bonica de veure de lluny, però quan t'hi acostes veus que és tan lletja com qualsevol altre insecte, tot i que cal dir que els insectes fan la seva funció en el medi natural.

També hi ha cuques que no existeixen i que són simplement éssers imaginaris que hem representat tot sovint com un drac o com un animal monstruós, com el de la Patum de Berga; és el cas de la cuca fera de Tortosa, Reus, Montblanc, Tarragona o de Morella, una figura monstruosa que va davant de la processó del Corpus i és moguda per gent amagada a sota. És una figura que segons la religió cristiana representava la idolatria o l'heretgia.

I encara més: la cuca és també la manera col·loquial d'anomenar el penis. En canvi, si diem d'algú que és una cuca de forat ens referirem a la persona tímida, retreta, que viu massa tancada a casa i que evita el contacte amb els altres. També se solia dir d'una persona adinerada "Té moltes cuques, aquell!", és a dir, molts calés. O per demanar "Què t'ha picat avui a tu?", quan ho preguntem a algú que s'ha irritat sense motiu, també es pot dir "Quina cuca t'ha picat?". I crec que amb aquesta última pregunta ja ho tenim tot enllestit.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

**VIURE A CATALUNYA.
APRENEM CATALÀ
des de l'amazic**

Material didàctic del Departament de Cultura per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'amazic.

amb el suport de:

EL 9 NOU

Ho podeu trobar a: **EL9NOU.CAT**

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Un lugar tranquilo. Día 1' de Michael Sarnoski

L'apocalipsi callada

Un lugar tranquilo. Día 1, de Michael Sarnoski, és una producció de Michael Bay, especialista en pel·lícules d'acció o fantàstiques de forta empremta comercial, que compta amb un guió del mateix Michael Sarnoski, segons una història original de John Krasinski. I és que aquest film de Sarnoski ve a ser una preqüela de la notable saga de terror dirigida i protagonitzada per John Krasinski inaugurada amb *Un lugar tranquilo* (2018) i continuada amb *Un lugar tranquilo 2* (2020). Sarnoski manté els trets distintius de les trames anteriors on els protagonistes havien d'aprendre a sobreviure callats per no ser descoberts per monstres en un món assolat. Michael Sarnoski, el director de *Pig* (2021), amb protagonisme de Nicolas Cage, ens presenta aquí Samira (Lupita Nyong'o), una pacient de càncer en tractament pal·liatiu, que amb el seu cuidador fan una sortida a la ciutat de Nova York per veure una obra de titelles.

Però després de la funció queden retinguts per culpa d'una devastadora invasió extraterrestre a l'estil de la wellisiana *La guerra dels mons*. Resten amagats i han de procurar romandre en silenci, ja que els destructius alienígenes ataquen de seguida de forma virulenta quan detecten algun so. Enmig d'aquest caos, Samira coneix Eric (Joseph

Quinn), i entre la tensió i l'horror d'aquest atzucac, el desig més immediat de la malalta terminal Sam és poder menjar un tall de pizza en la seva pizzeria favorita. En companyia d'Eric intentaran fugir de la ciutat embarcant amb un vaixell, ja que aquestes criatures de l'espai exterior no saben nedar i no s'aventuren a moure's en l'aigua. Tot i tractar-se d'un film apocalíptic, preval una mirada més intimista que espectacular, treballant la connexió sentimental entre la noia i el noi, una estranya parella en unes circumstàncies tan increïbles com pot ser el dia de la fi del món.

Una aventura de supervivència feta d'històries mínimes i delicades, que treballa l'emoció a partir sobretot del drama personal d'ella. Una bonica i trista història que compta amb un ingredient curiós, el gat de companyia de la noia, Frodo, protagonista d'excepció del film, que atorga simpatia a la proposta tot i que posa en qüestió la proposta, ja que resulta inversemblant un gat que no miola res i que no desvetlla l'atenció dels invasors. Bones interpretacions del duet principal en una estimable pel·lícula, destacant especialment l'actriu de color Lupita Nyong'o – *12 años de esclavitud* (2013, Steve McQueen) o *Nosotros* (2019, Jordan Peele).

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

LAURA ANDRÉS/FACEBOOK

Laura Andrés tanca les Nits Musicals de Vallromanes

'Venus'. Laura Andrés, piano. Roser Loscos, violí. Nits Musicals de Vallromanes. Plaça del Casal. Dissabte, 27 de juliol, 21.00h.

La pianista Laura Andrés, acompanyada de la violinista Roser Loscos, presenta *Venus*, un espectacle que tracta d'un univers d'emocions acompanyat per melodies de violí i textures de cordes. És una experiència artística, emocional i musical, que fa viatjar a l'espai exterior.

Antònia Font, a Camprodon

Antònia Font. Festival Macroclima, Camprodon. Parc de la Mare de la Font. Diumenge, 28 de juliol, 20.00h.

El grup mallorquí Antònia Font serà un dels caps de cartell de la tercera edició del Festival Macroclima de Camprodon, que comença aquest divendres i es clourà diumenge al parc de la Mare de la Font. Antònia Font hi presentarà els temes del seu darrer disc, *Un minut estroboscòpica*.

ORIGINAL

VS.

REMAKE

'Oldboy'

País: Corea del Sud

Direcció: Park Chan-wook

Intèrprets: Choi Min-sik, Yu Ji-tae, Kang Hye-chong, Ji Dae-han, O Tal-su, Dae Han Ji, Lee Seung Shin i Yoon Jin-seo.

Basada en el manga japonès que porta el mateix nom, la pel·lícula segueix un home anomenat Joe Doucett, que busca venjança després de ser segrestat i empresonat durant vint anys per aparentment cap raó. Elogiada per la seva estructura única, les seves magnífiques escenes de lluita i el seu estil visual, *Oldboy* és una pel·lícula de culte, guanyadora d'un premi al Festival de Canes l'any 2004. El president del jurat, Quentin Tarantino, va definir-la com "l'obra que sempre havia desitjat fer".

2003

2013

'Oldboy'

País: Estats Units

Direcció: Spike Lee

Intèrprets: Josh Brolin, Elizabeth Olsen, Sharlto Copley, Pom Klementief, Erik Gersovitz i Samuel L. Jackson.

Versió que segueix l'esquema de la pel·lícula original, però que presenta més rerefons i escenes gràfiques. En aquest *remake* el personatge central és un home desagradable, que descobreix la importància de la família després d'una brutal experiència soferta. L'*Oldboy* de Lee acaba d'una forma molt més optimista, o almenys tan optimista com una pel·lícula que tracta sobre la tortura i l'incest podria acabar. Però tot i això, els que hagin vist l'original trobaran a faltar la seva frescor.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. A manera de demandes o sol·licituds: enfrontaments, concursos, campionats / 2. Garantir que algú o altre pagarà. Exalteu lo sinyor / 3. A mitjà termini. Més dur que l'animal, més immòbil que el vegetal. Extrems del camp / 4. Element com de cera, invers. Sí que xarrupa més del compte, però de la mama / 5. Sangonera d'efectes contràctils evidents. Perorar sense cap ni peus / 6. Síntomes d'oligofrènia. Massa curts per als escaladors, idonis per als pescadors / 7. Té l'habilitat de causar labilitat. Quina dèria, trobar-li a la talaia una jeia! / 8. Abundós en ses explicacions a favor del linx. Un anglès ràpid, quin luxe! / 9. I segurament senyor. De tots els explosius el més amoral. Mitja parella / 10. Que traïdora, ha canviat d'amo! Llançament de la canya contra el corrent / 11. L'altra mitja. Combatent l'atac de la vespa. Ja en té onze i encara no és xic / 12. D'as no, d'es, el pòquer. Del gènere, però del que dona suport / 13. Aquest sí que va bé per a l'escalador, i per al disparador també. Grega fent la punyeta.

VERTICALS: 1. Més que un camisó, perquè era fet de malla. Engueuem, aviam si fem via / 2. Ovni matriculat. Travessar la víctima amb un pal de peus a cap. Temps que abraça tota l'evolució / 3. Abusem del porró i de la M. Borles de fil molt fi per empolvorar-se (les monges?) / 4. Formació de glaç d'incomparable complicació. No és el Quer foradat ans el deformat / 5. Ena mal escrita. Xerrada entre Manacor i Artà. Al fons del pou / 6. Espantat per la pel·li de l'Almodóvar. A l'acadèmia no es

1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													

presenta mai sense so / 7. Sis sense seguretat social. Camàlic d'inequívoca procedència italiana. Amics d'Esperar Tothom / 8. Demana a crits, reclamada. Passejo com un nano, però un nano molt menut / 9. Part no peninsular de Sevilla. Complementa el gust i lliga amb el tacte / 10. Un parell d'ous. Tan impalpables com omegues foixianes. La cosa llatina / 11. Morts que no afecten els teixits industrials. Obliga, malgrat l'aplaudiment, a sortir del cine / 12. Benzina al Champion o al Dia. Ni pròpia ni paradigmàtica.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

	8	4		9		3	2	
		2					1	
7	6		3					
1	7		2	5		8		
	4		9	8				1
9	5				1		7	
	2						6	5
8			6			7		9

Dificultat: fàcil

	9		5	4			7	3
5	2		3					
						5		9
7		3			5			
	5		7					6
6			9	3		8		
2	4					9		
	6			5	2			4
3	7	5	4		8		6	

QUADRE NUMÈRIC

	-	6	+	1	-2
+		+		+	
5	-		+		0
-		+		-	
2	-		+		3
6		22		-3	

SOPA DE LLETRES

Ó	X	C	I	L	A	G	E	T	E
R	D	P	A	O	A	S	P	R	W
E	À	H	R	P	L	N	K	O	C
L	R	P	O	O	I	L	A	P	F
A	S	B	R	R	A	T	T	F	Z
F	F	A	7	5	R	F	À	7	G
L	N	D	I	B	O	D	E	G	A
W	A	L	Ó	G	I	P	S	E	O
T	A	C	K	E	P	D	K	V	K
B	M	E	F	F	N	Y	L	A	C

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Aleró
- Balisa
- Bodega
- Capità
- Dàrsena
- Eslora
- Espigó
- Fanal
- Port
- Proa

SOLUCIONS

	-	6	+	1	-2
+		+		+	
5	-		+		0
-		+		-	
2	-		+		3
6		22		-3	

Ó	X	C	I	L	A	G	E	T	E
R	D	P	A	O	A	S	P	R	W
E	À	H	R	P	L	N	K	O	C
L	R	P	O	O	I	L	A	P	F
A	S	B	R	R	A	T	T	F	Z
F	F	A	7	5	R	F	À	7	G
L	N	D	I	B	O	D	E	G	A
W	A	L	Ó	G	I	P	S	E	O
T	A	C	K	E	P	D	K	V	K
B	M	E	F	F	N	Y	L	A	C

6	3	7	5	1	9	4	8	2
8	1	5	6	4	2	7	3	9
4	2	9	7	3	8	1	6	5
9	5	8	4	6	1	2	7	3
2	4	3	9	8	7	6	5	1
1	7	6	2	5	3	8	9	4
7	6	1	3	2	5	9	4	8
3	9	2	8	7	4	5	1	6
5	8	4	1	9	6	3	2	7

3	7	5	4	9	8	1	6	2
8	6	9	1	5	2	7	3	4
2	4	1	6	7	3	9	8	5
6	1	2	9	3	4	8	5	7
9	5	4	7	8	1	3	2	6
7	8	3	2	6	5	4	9	1
4	3	6	8	2	7	5	1	9
5	2	7	3	1	9	6	4	8
1	9	8	5	4	6	2	7	3

1	C	O	M	P	E	T	I	C	I	O	N	S
2	A	V	A	L	A	R	L	L	O	E	U	
3	M	A	L	I	N	E	M	A	L	C	P	
4	I	R	E	G	C	M	A	M	A	I	R	E
5	S	A	M	A	R	U	G	A	O	R		
6	O	L	A	D	O	R	S					
7	L	A	B	I	L	L	T	A	L	E	I	A
8	P	A	R	O	L	I	X	F	A	S	T	
9	A	M	O	N	A	L	I	O	S			
10	V	E	N	U	D	A	V	A	C	S	E	P
11	I	G	R	A	T	A	N	T	X	I		
12	E	E	E	E	G	E	N	E	R	I	C	
13	M	E	S	O	U	E	T	O	E	T	A	

Dificultat: difícil

Dificultat: fàcil

MÉS

ENLLÀ

Duet de robots perfectes per gaudir de l'estiu: piscina & gespa

Agrícola & Industrial & Jardineria & Forestal

VICREU

VERD

T 93 889 33 52 — vicreu — vicreu.net

DEL